

BARCELONA · EL BLOC OCUPAT S'HA CONVERTIT EN UN REFERENT I HA INSPIRAT INICIATIVES SIMILARS

Edifici 15-0: un any d'ocupació social per superar les dificultats

João França
redaccio@setmanaridirecta.info

El 15 d'octubre de 2011, part de la manifestació convocada pel moviment 15-M sota el lema *Passem de la indignació a l'acció* va entrar al metro a l'estació d'Urquinaona i va sortir a Lluçmajor per ocupar un edifici al barri del Verdum. L'objectiu era donar un sostre a famílies que havien estat desnonades. Des de llavors, ja ha passat un any, durant el qual onze famílies han pogut tenir una llar a l'anomenat Edifici 15-0. El que no saben és fins quan podran viure-hi.

En Gabriel, la Rosa i els seus dos fills van patir tres desnonaments abans d'arribar a l'Edifici 15-0, l'últim dels quals, quan vivien ocupant un pis de protecció oficial buit, va implicar una intervenció policial que va resultar força traumàtica. Com ells, hi ha moltes famílies de Nou Barris que han buscat una solució al seu problema d'habitatge a través de l'ocupació. Salva Torres, de l'associació 500x20, assegura que és una pràctica que s'ha estès molt. "És una cosa que els costa de fer, a les famílies, però pràcticament s'hi veuen obligades", assegura.

Cajamar va denunciar l'ocupació per la via penal i va sol·licitar el desallotjament però la causa va ser arxivada

Aquesta experiència amb ocupacions de pisos individuals va fer que la gent que treballa el problema de l'habitatge al barri decidís fer un pas més: 500x20, les assemblees de Nou Barris i Sant Antoni i la Rimaia van posar en marxa un projecte que pretenia "passar d'intentar frenar el problema a buscar una solució una mica més prolongada en el temps", com explica Claudia González, activista vinculada al procés.

González considera que el punt de partida va ser el desnonament

ALBERT GARCIA

CARLA MORAL

ALBERT GARCIA

L'edifici del barri del Verdum es va ocupar el 15 d'octubre de 2011 amb objectiu de donar un sostre a famílies que havien estat desnonades

d'una família al barri del Clot, el 26 de juny de l'any passat, durant el qual les nombroses dotacions de Mossos d'Esquadra enviades per fer-lo efectiu van actuar "de manera brutal", recorda. Els col·lectius que es van abocar a impulsar el projecte eren molt diversos, però González considera que "l'Edifici 15-0 existeix perquè hi va haver gent que va apostar per treballar conjuntament més enllà de la ideologia política, més enllà de les opcions de construcció de societat diferent que poguessin tenir".

Els primers dies de l'ocupació, les famílies mostraven alegria i preocupació alhora. La il·lusió de tenir un sostre es barrejava amb la por del desallotjament i, d'entrada, els pares i mares no hi van portar la mainada per protegir-la d'una possible intervenció policial. El seu objectiu era evitar que es repetissin situacions traumàtiques, com la que recorda la Rosa del seu darrer desnonament: "Al nen, li va agafar un atac quan va veure la policia atacant el seu pare".

Cajamar, propietària de gran part de l'edifici, de seguida va denunciar l'ocupació per la via penal i va sol·licitar el desallotjament, però la causa va ser arxivada. Ara, hi ha un procés civil obert, en el qual les famílies tenen les de perdre perquè el que es discuteix és la propietat de l'immoble, però que han decidit tirar endavant fins al final.

Hibai Arbide, un dels advocats que porta el cas, explica que el motiu principal pel qual es va arxivar la causa penal va ser el suport social que tenia l'ocupació. "Dues setmanes abans, el mateix jutge del jutjat d'instrucció número 6 havia dictat un auto que obligava a desallotjar un altre edifici abandonat i ocupat", diu Arbide. Per casos com aquest, el lletrat considera que "si et mobilitzes i aconsegueixes una legitimitat social, aconsegueixes coses que semblen impossibles" i, tot i que ara sembla segur que s'ordenarà el desallotjament de l'edifici, faran tot el que sigui possible -també des del punt de vista legal- per evitar-ho o, com a mínim, ajornar-ho.

Molts problemes sota un mateix sostre

Tot i que soluciona un problema molt greu de les famílies, la vida a l'edifici no és fàcil. De les onze famílies, només n'hi ha dues que ingressin salaris, que -a més- són modestos. Alguns es dediquen a la venda ambulante, altres troben feines puntuals en la construcció o reben algun ajut. També hi ha gent com l'Esther, que té cinc fills i cap tipus d'ingrés.

Es tracta d'una situació complicada. Ada Colau, portaveu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH), considera que, en general, les famílies, a pesar de resistir els desnonaments, són més reticents a l'ocupació perquè "quan arriben a aquest punt, estan fetes pols". "Normalment, vol dir que han perdut la feina, que s'han separat, que tenen -en els casos d'hipoteca- un deute per tota la vida i, si tenen nens petits, que cada dia estan pensant com donar-los de menjar", explica.

Malgrat els problemes personals que tenen, les famílies -tot i

no ser gaire presents a l'assemblea de l'espai social de l'edifici- s'impliquen en la lluita quan es tracta de donar suport a d'altres persones que es troben en la mateixa situació. Durant l'any d'existència de l'ocupació, no han deixat d'apropar-s'hi persones per demanar ajuda, assessorament legal o informació sobre els riscos que corren si ocupen un pis i consells per fer-ho. L'Edifici 15-0 s'ha convertit en un referent i, a més, ha inspirat iniciatives similars.

Un mes després de l'ocupació, diverses assemblees van endegar una campanya d'alliberaments generals. Només a Barcelona, es van ocupar cinc edificis amb objectius semblants al del 15-0, però tots van ser desallotjats ràpidament. Fora de la capital, les iniciatives han tingut més èxit i la PAH ja ha ocupat edificis a Terrassa, Sabadell i Rubí. La problemàtica de l'habitatge ha donat legitimitat a l'ocupació i moltes activistes consideren que, en un moment com l'actual, "hauria d'haver-hi mil edificis 15-0".